

ZDRUŽEVANJE TOZD V DELOVNE ORGANIZACIJE V SESTAVI BODOČE SOZD

Priprave in zavzetost v delovnih sredinah naše delovne organizacije zgovorno pričajo, da stopamo v tako imenovano drugo fazo uresničevanja programa na podlagi zakona o združenem delu in s tem samoupravne reorganizacije naše delovne organizacije v sestavljeno organizacijo združenega dela.

Na podlagi analize in predloga komisije za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu v IMP so temeljne organizacije združenega dela v IMP, ki naj bi se združile v delovne organizacije v sestavi bodoče SOZD, že pričele z intenzivnim delom, ki naj pripelje sočasno do zastavljene cilja: konstituiranja delovnih organizacij in sestavljenosti organizacije združenega dela IMP.

Vsaka od predvidenih delovnih organizacij ima svoje posebnosti, ki jih ugotavljajo TOZD, ki se bodo združevale v te delovne organizacije in to na podlagi analiz in programov, ki vsebujejo zlasti namen in cilje združevanja, programa bodočega razvoja, posebno pa same notranje organizacije delovne organizacije, pri čemer gre posebno mesto pooblastilom delovne organizacije navzven in organizacij delovnih skupnosti strokovnih služb. Napori in prizadevanja vsake od teh grupacij pa se bodo morali združiti v enotnem cilju dobro organizirane bodoče sestavljene organizacije združenega dela.

Posebno mesto med bodočimi delovnimi organizacijami v sestavi SOZD IMP ima vsekakor delovna organizacija, ki naj bi nastala z združitvijo obstoječih TOZD Zastopstva in TOZD Projektiivni biro in nastajajočih TOZD Inženiring in TOZD Dijaški dom Domžale. Bistvena lastnost te delovne organizacije v sestavi bodoče SOZD je v tem, da njena glavna dejavnost ni usmerjena pretežno navzven, kot je to primer pri drugih šestih bodočih delovnih organizacijah, ampak pomeni v pretežnem delu dejavnost, ki naj dopolnjuje dejavnosti vseh TOZD, združenih v bodoče delovne organizacije SOZD IMP pri njihovem skladnem, vsestranskem in uspešnem nastopanju navzven. Seveda pa bodo v tej delovni organizaciji prisotni

tudi pomembni elementi samostojnega nastopanja navzven. Od organizacije in poslovanja te delovne organizacije je torej v marsičem odvisen uspešen nastop vseh TOZD, združenih v bodoče delovne organizacije, navzven.

Ti bistveni elementi so vodilo pri organiziranju in konstituiranju te delovne organizacije, ki naj bi nastala z združitvijo omenjenih štirih TOZD. Ugotavljamo tudi, da je postopek konstituiranja te delovne organizacije izredno zahteven in pa bolj pester kot pri drugih delovnih organizacijah. Dve temeljni organizaciji te delovne organizacije sta namreč šele v postopku organiziranja, kar zahteva dodatne napore. Delavci obračunske enote v TOZD Družbeni standard — Dijaški dom Domžale so na zboru delavcev v drugi polovici avgusta 1977 ugotovili in ocenili, da ta obračunska enota izpolnjuje vse pogoje za organiziranje TOZD, o čemer so tudi odločali z referendumom, ki je bil 15. septembra 1977. Vedeti moramo, da postopek organiziranja TOZD Dijaški dom Domžale s tem še zdaleč ni končan.

Delavci službe za inženiring brez oddelka za propagando in delavci nabavne službe z uvozom v IMP DSSS pa so na zboru delavcev dne 30. avgusta 1977 ocenili, da omenjeni službi izpolnjujeta vse pogoje za organiziranje TOZD, o čemer so odločali z referendumom, ki je bil prav tako 15. septembra 1977. Pravico glasovati na tem referendumu je imelo 76 delavcev, glasovalo jih je 63, razen enega pa so se vsi odločili pozitivno za sklep o organiziranju TOZD Inženiring, ki je tako v isti fazi organiziranja kot TOZD Dijaški dom Domžale.

Organiziranje omenjenih dveh TOZD pa prinaša v vsebino naše delovne organizacije nove vrednosti: obe TOZD bosta zaenkrat sicer opravljali dejavnosti, ki so jih delavci organiziranih delovnih enot opravljali do sedaj, v bližnji prihodnosti pa morata pomeniti dejavnosti obeh TOZD bistveno obogatitev bodoče SOZD in sicer: s prera-

čanjem Dijaškega doma Domžale v izobraževalni center IMP in z razširitvijo in dopolnitvijo programa storitev, ki naj jih TOZD Inženiring nudi drugim TOZD v IMP. Dejavnost TOZD Inženiring odstopa od splošnega načela, da lahko TOZD opravlja samo eno glavno dejavnost zaradi posebnega statusa, ki ga ima ta TOZD tako glede njenega organiziranja, kot tudi glede njene funkcije. Gre namreč za organiziranje TOZD iz dela delovne skupnosti, ki opravlja dela skupnega pomena po 403. členu zakona o združenem delu in taka TOZD lahko opravlja več glavnih dejavnosti. TOZD Inženiring bo opravljala — tako izhaja iz sklepa o organiziranju TOZD — glavni dejavnosti inženiring in, pa zunanjetrgovinska dejavnost.

Čeprav 30-dnevni rok, v katerem ostale TOZD in delavci v delih, ki niso organizirani kot TOZD lahko pred sodiščem združenega dela sprožijo spor glede obstoja pogojev za organiziranje TOZD, še ni potekel niti za TOZD Dijaški dom Domžale, niti za TOZD Inženiring, pa so omenjene štiri TOZD že pričele s pripravami na konstituiranje delovne organizacije. Imenovana je komisija, ki že pričinja z delom analiz in programov, ki naj pokažejo upravičenost združitve v delovno organizacijo, cilje in namen združevanja, pooblastila bodoče delovne organizacije, njen bodoči razvoj in pa notranjo organizacijo z organiziranjem najracionalnejše sestave delovne skupnosti strokovnih služb. Slednja ne bi smela pomeniti povečanja režijskih stroškov, pač pa skupnost, ki bo opravljala dela skupnega pomena kar najekonomičneje za štiri TOZD, ki se sicer po svoji organizaciji in poslovanju v marsičem močno razlikujejo.

Vendar pa dosedanje raziskave in prizadevanja kažejo, da skupno delo, katerega imperativ sta spoznavanje in strokovnost, mora prispevati k rezultatom, ki bodo ugodni tako za samo delovno organizacijo, kot tudi za vse druge delovne organizacije v sestavi bodoče sestavljene organizacije združenega dela v IMP.

ALEŠ ČERIN, dipl. iur.

SALONIT ANHOVO — ORJAK

Predsednik Tito je v svojem govoru v Svetozarevu aprila 1973 med drugim dejal:

»Premalo smo si prizadevali za surovinsko bazo. Naj tukaj omenim primer cementarn. Ko smo po vojni začeli graditi našo bazično industrijo, sem ne enkrat govoril, da moramo predvsem izkoriščati surovine... Govoril sem, da je treba iti naprej nekako vzporedno — graditi industrijo hkrati s tem, pravzaprav pred tem, pa pripravljati surovine za proizvodnjo. A poglejte, danes še zmeraj uvažamo čez milijon ton cementa. Za burno graditev v naši državi — so potrebne velikanske količine cementa... Sami pa imamo surovin za cement, kolikor le hočemo. Tudi investicije v to niso tako velike... Potrošili smo gore denarja, in to celo za surovine, ki jih imamo sami... Čimprej moramo uvoz cementa zmanjšati, denar, ki ga izdajamo za njegov nakup, pa nameniti za modernizacijo sedanjih tovarn. S tem bomo pripomogli tudi k zboljšanju življenjskega standarda naših ljudi.«

Pesem sodobne tehnike

(Gradivo je povzeto iz zbornika, ki ga je izdal Salonit Anhovo ob otvoritvi nove cementarne)

Minerji na Rodežu morajo hiteti in opravljati svoje delo spretno. Komaj se apnenčasti skladi kar se da enakomerno sesujejo, že prirohnijo kamioni — nakladači caterpillar s svojimi štiri in pet kubičnimi žlicami, kakršnih slovensko gradbeništvo le malo premore, da zajamejo kar največjo količino materiala. Šestkrat, morda osemkrat zagrabijo lapor jeklene čeljusti, žerjavna roka ga dvigne, povezne, da votlo zabobni in tridesetkubično vozilo — prekucnik je naloženo. Vodje teh prvih faz v proizvodnem procesu nove cementarne morajo urejati svoj posel zelo tekoče in skladno, zlasti dokler cestna mreža v kamnolomih ni povsem dograjena. Ne sme biti zastojev, prekucniki si ne smejo prihajati v napoto, kajti vsaka obratovalna ura teh hrustov velja 2200 dinarjev.

Tovarna je nabavila in dala v pogon te mogočne stroje že leta 1974, že takrat torej, ko je bilo treba kopati temelje in ravnati teren za novogradnjo. Kolektiv je povabil predsednika CK ZK Slovenije Franca Popita, naj on ugradi temeljni kamen za novo cementarno. Zaradi njegove službene zadržanosti je to opravil dne 15. septembra 1974 sekretar IK predsedstva CK ZK Slovenije Franc Šetinc. Takoj zatem so buldožerji in veležičarji zarigolali v obsoška polja, ruvali skale, drevesa, grmovje ter podirali hiše in prekucniki so odvažali vse, kar je bilo odveč.

Če odračunamo mehanizirano delo v kamnolomih in kamionski prevoz laporja — čeprav v bistvu oboje sodi zraven — se začenja tekoči trak nove proizvodnje v drobnilarni, objektu, ki stoji visoko na rodeškem pobočju, na

levem bregu Soče, sedem ali osem caterpillarjev mora pripeljati in stresti tovor v vsipni jašek za lapor, v prepadno betonsko posodo, ki drži 144 kubičnih metrov. Iz jaška se prevažna surovina v doziranih zalogajih v drobilec, katerega udarna kladiva lahko zdrobe v eni uri 600, ali ob idealnih razmerah celo do 800 ton lapornih grud z največ 30-milimetrsko debelino zrn. Zanimiva je primerjava sedanjega silaka s stariim drobilcem, ki je drobil le 70 do 80 ton surovine na uro, torej skoraj desetkrat manj.

Prvič so poskusili drobiti v novi drobnilarni 31. januarja letos, vendar so jim jo naprave zagodele. Že po nekaj minutah so morali drobljenje ustaviti, kajti kladiva zahodnonemške firme so se poškodovala in nekatera celo zdrobila. Zaprepašeni so brž obvestili dobavitelja in mu pojasnili, kaj se je zgodilo. Namesto pričakovanih pojasnil je prišla v Anhovo novica, da je tvrdka Hischmann bankrotirala. Ni kazalo drugega, kot prositi za pomoč domače proizvajalce. Strokovnjaki Strojne tovarne Trbovlje so brž projektirali novo kladivo, ki je po obliki drugačno, njegov material pa je štirinajstkrat bolj žilav od onega v Hischmannovih kladivih. Nova kladiva so v rekordnem času ulili v Litostroju. Sredi aprila so spet poskusili in že prvi dan brez napak zdrobili 2500 ton laporja.

Zgodba je poučna in vzgojna. Pove nam, da je marsikateri razkričan sloves Potemkinova vas, in da tisto, kar se nam sveti iz tujih izložb, ni vselej boljše, kot so storitve naših rok.

Zdaj torej ogromen drobilec deluje, kot smo pričakovali. Širok gumijast trak pobira pod drobilcem laporno snov in jo presipa na reverzibilni trak, ta pa jo odnaša v enega izmed silosov. Čeprav je lapor že zdrobljen, je vendar še

neprimeren za nadaljnji proces. Mešanico je treba še bolj izenačiti, ali, kot strokovno pravijo, homogenizirati. Iz silosov in prek dozirne tehtnice zato gumijast trak z zmogljivostjo 800 ton na uro odnaša material v halo za predhomogenizacijo, lapor za korekcijo pa gre po spodnjem traku neposredno na transporter čez Sočo.

Hala za predhomogenizacijo je zgradba, ki zasluži, da se odkrijemo pred njenim graditeljem. Dolga je 261 metrov, 47 metrov široka in 17 metrov visoka. Toda še bolj kot zaradi teh izjemnih dimenzij gre hvala graditeljevi umetnosti zato, ker je jeklena konstrukcija te dvorane s tako velikim razponom brez podpore izredno vitka. V hali je videti samo dva kupa zdrobljenega laporja, katerih vsak tehta kakih 30.000 ton, njuna značilnost pa je, da se izmenoma eden neprenehoma polni, drugi pa prazni. S tema kupoma se ukvarjata dva težka stroja, prvi odlaga, drugi odvzema material. Njuni ohišji po širini in višini izkoriščata ves presek dvorane. Oba velikana tekata po tračnicah, položeni podolž na obeh straneh dvorane, njuno delo pa je popolnoma avtomatizirano.

Od tod prihaja homogeniziran lapor po gumijastem tekočem traku na prvo presipno postajo in nato čez Sočo, kjer se na drugi presipni postaji njegov tok razveji: manjši del zrnja potuje po traku v staro tovarno, nekajkrat večji del celotne količine pa se začne po drugem traku vzpenjati, dokler po skoraj 360 metrih poti ne dospe v višini 20 metrov do mlince surovin.

Trakovi, ki prenašajo material (kot že rečeno z zmogljivostjo 300 ton na uro), tečejo v vsej svoji dolžini v zaprtih mostovstvih, prav estetsko učinkujočih hodnikih. Prej pa so 56 let visoko nad cesto in reko rožljali vagončki žičnice, da je pešcu ali vozniku postalo tesno pri srcu, ko je moral prečkati možno karambolno točko, čeprav je bila zavarovana pred padci z višave z debelim betonskim oblokom.

Z mlincno surovin se šele začne tisti strnjeni kompleks nove cementarne, ki je vzbudil v opazovalcu z Rodeža predstavo o »fronti trdnjav«. Poslopje, navzven skoraj podobno desetnadstropnemu stanovanjskemu bloku, skriva v notranjinskih dva mlina z zmogljivostjo vsak 100 ton na uro. V teh mlinih se melje lapor, kakršen je prispel semkaj po predhodnih obdelavah, da postane laporna moka. Tu mu tudi dodajajo ustrezne primese boksit in pirita.

Na začetku dolge vrste objektov stoji kot stražar 75 metrov visok tovarniški dimnik. V njegovi bližini sosesčini so elektrofiltri in druge čistilne naprave. Ves proces odpraševanja, ki poteka vzporedno s proizvodnjo, je veljal tovarno 140 milijonov dinar-

jev, ali skoraj 7 odstotkov vseh naložb. Toda naprave se bodo dvakrat obrestovale: prvič bo pridobitek cementa vsak dan za nekaj sto ton večji, drugič pa bo tako izdatno poskrbljeno za varstvo okolja. Računajo, da bo ostalo v kubičnem metru emitiranega zraka samo še 50 miligramov prahu, kar je trikrat manj od količine, ki jo dovoljujejo predpisi. Nova cementarna torej ne bo povečala znanega cementnega oblaka nad Anhovem in ne bo dajala ekološkimi zagovornikom povoda za zamero.

Vrnilo se k proizvodnemu procesu. Po končanem mletju v vrsti naprav dvigujeta dva eleva-

želeni cementni polizdelek: klinker.

Zadnji del rotacijske peči (če gledamo v smeri proizvodnega procesa), je obložen z 10 satelitskimi cevmi, premera 2 metra, ki imajo hladilno nalogo. Na pogled spominja celotna naprava na ogromen kavbojski revolver, pri katerem je peč koltova cev, satelitski hladilniki pa so videti kot boben za naboje. No, ta revolver ima miroljuben namen: ko bo peč delovala s svojo polno zmogljivostjo, bo izstrelila dnevno najmanj 2300 ton prvovrstnega klinkerja.

Na pohodu skozi satelitske hladilnike se zamolko sive,

ZAHVALA CEMENTARNE ANHOVO

Zahvaljujemo se slovenskemu in jugoslovanskemu združenemu delu, ki je zaupalo delavski pobudi SALONIT ANHOVO, zbralo sredstva in vzgradilo vsestranski ustvarjalni napor v našo novo cementarno.

Izrekamo zahvalo tujim denarnikom za zaupanje, dobaviteljem in izvajalcem za njihovo sodelovanje.

V novi cementarni vidimo zmago Titove izvirne samoupravne poti v socializmu in njegove politike nevtrženosti. Obsoški cementarji in salonitarji se s tem delovnim uspehom pridužujemo slavlju vse naše skupnosti ob Titovih jubilejih in 40. obletnici KP Slovenije, obenem pa proslavljamo z njo trideset let življenja in dela Primorcev v socialistični Jugoslaviji.

torja laporno moko na vrh mlince, od tod pa zdrsne material po drčah v dva betonska valjasta silosa, v katerih se laporna moka dokončno homogenizira. Kamenina iz kamnoloma je zdaj že pripravljena, da se bo iz nje spekel klinker. Silosa sta visoka po 48 metrov, njun premer znaša 20 metrov in držita vsak po 6500 ton laporja.

Onstran teh silosov stoji 70 metrov visok izmenjevalec toplote. Laičnemu opazovalcu je s splet kovinskih ogrodij in navpičnih cevi, kar zadeva njihovo delovanje, seveda popolna uganka. Strokovnjaki pojasnijo, da transportne naprave dvigujejo surovino za vrh tega objekta, nato pa, ko se je v izmenjevalcu toplote segrela na 600 stopinj Celzija, pada do srca cementarne — do rotacijske peči.

Ob vstopu v peč je material že dosegel temperaturo skoraj 1000 stopinj. Okrogla, 82 metrov dolga vodoravna se vrteča železna peč s premerom pet metrov (montirani so jo začeli avgusta 1975) jmelje je vase segrete homogenizirano laporno moko, pošiljajoč v obratni smeri vroče dimne pline. Temperature nad 1500 stopinj Celzija, ki jih dosega s kurjenjem mazuta (za vsako tono proizvoda potrošijo skoraj sto kilogramov goriva) spreminja surovino v tolikanj za-

malce temnoplavo nadahnjene klinkerne kroglice še drobitjo v drobnilniku klinkerja. Od tod potujejo v 32-tisočtonski silos — skladišče klinkerja. Poleg sta še dva silosa za gips, s kapaciteto po 1000 ton. Vsi ti silosi so pokončni valji z jeklenimi stenami. Tu se zaključuje prva faza cementne produkcije: videli smo, da nikakor ni preprosta, da terja vrsto zahtevnih postopkov, predvsem pa, da se ukvarja z gigantskimi količinami snovi.

Druga proizvodna faza v novi cementarni bo zanesljivo stekla v naslednjih dveh mesecih, brž ko bodo nared mlini v mlincni cementa z zmogljivostjo milijon ton letno. Objekt te mlince je še večji kot tisti, v katerem meljejo surovine. V njem so že do konca aprila letos montirali 434 ton opreme.

Celotno postrojenje zaključujejo trije silosi za cement s pretčno homogenizacijo, ki držijo 20.000, 17.500 in 15.000 ton. Končni izdelek — cement — bodo transportirali v omenjenih silos in iz njih z zmogljivostjo 300 ton na uro, prav tolikšna pa bo tudi skupna zmogljivost parkirnih strojev.

Z dograditvijo prve faze, to je proizvodnje klinkerja, so zelo hiteli. SALONIT ANHOVO imel že v stari tovarni dovolj mlevnih kapacitet, glede na to,

OB SOČI

je lahko proizvedel letno samo 120 tisoč ton klinkerja. K taki delni rešitvi jih je v preteklosti prisililo tržišče. Pomembno je, da bo nova cementarna proizvedla v drugi polovici leta 1977 tistih 120 tisoč ton klinkerja, kolikor bi ga sicer morali kupiti v inozemstvu in plačati ogromne stroške za njegov prevoz.

Številke povedo, da v odpremi cementa ne bo zastoj. V eni uri bodo lahko naložili 300 ton cementa v vrečah na kamione ali 200 ton na železniške vagonce, razsutega tovora pa 900 ton na kamione in prav toliko na vagonce. Vse te transportne naprave seveda niso bile poceni; samo gradbeni del je veljal približno 150 milijonov dinarjev.

Glavna trafo postaja 110-10 kV ima tri transformatorje po 20 MVA. Računalnik DEC — možgani nove tovarne — bo nadzoroval vsa važnejša merilna mesta in alarme v proizvodnem procesu. Nadalje bo protokoliral pomembnejše izmerjene vrednosti za zadnjih 24 ur, preračunaval mešalna razmerja surovin, ko bodo le-te šle v predhomogenizacijo, reguliral dozirne tehtnice za mline, opravljal pa bo tudi administrativne posle pri odpremi cementa. Poseben računalnik bo v povezavi z rentgenskim fluorescentnim analizatorjem, ki se bo ukvarjal s količinsko analizo na mestu poglavitnih elementov.

Zgodovina naše socialistične samoupravne prakse in njenega združenega dela doslej ni zabeležila veliko tako učinkovitih primerov solidarnega sodelovanja, kakor je to primer anhovske nove cementarne. V prvi vrsti je to razvidno iz pregleda, kako so bili zbrani ogromni investicijski denarji 2,11 milijarde, od katerih je odpadlo na končno investicijsko vrednost 1,95 milijard, na obratna sredstva 90 in na energotiko 70 milijonov dinarjev. K tem vsotam bomo nedvomno prišli vsaj še sto milijonov zagonskih stroškov.

Torej: 2.210 milijonov oziroma 221 starih milijard dinarjev.

Podroben pregled dosedanjih naložb v višini 2110 milijonov prikazuje naslednjo sliko:

Anhovski kolektiv je sam zbral in investiral 282 novih milijonov dinarjev oziroma več kot 13 % vseh sredstev. V tej vsoti so zakopane mnoge žrtve cementarjev in salonitarjev, mnoge odpovedi pri osebnem in družbenem standardu, v njej tiči med drugim 85 % ostanka dohodka delovne organizacije, tako kot določa samoupravni sporazum.

Več kot petdeset slovenskih porabnikov cementa je neposredno vložilo 340 milijonov dinarjev ali več kot 16 % skupne vsote. Delovne organizacije so se tako lotile reševanja svoje cementne potrebe na način, ki ima vse značilnosti pristnega dohodkovnega odnosa.

Litostroj, Strojna tovarna Tr-

bovlje in Gorenje-Sever iz Subotice, pa so prispevali 120 milijonov dinarjev ali skoraj 6 % vseh naložb v obliki komercialnih kreditov, kar bo prineslo finančne koristi tudi njim samim.

Levi delež investicijske vsote je prispevala iz sredstev slovenskega združenega dela Ljubljanska banka: 510 milijonov ali več kot 24 %; podružnica Ljubljanske banke Nova Gorica pa je posodila 210 milijonov ali skoraj 10 %. Ljubljanska banka je torej z več kot tretjinskim kreditiranjem izpričala, da zaupa SALONITU ANHOVO, hkrati pa je dokazala, da stopa po poti ustavne preobrazbe, ki kliče domarne zavode, naj dejansko postanejo servis združenemu delu.

S petdesetimi milijoni dinarjev komercialnega kredita oziroma z 2,4 odstotka udeležbe v investiciji se je med soustvarjalce nove cementarne zapisala tudi Kreditna banka iz Kopra, iz namenskih sredstev poslovne enote Zavarovalne skupnosti Croatia iz Nove Gorice.

Inozemski kapital se je udeležil v investiciji z okroglo 600 milijoni, ali z nekaj manj kot 29 % v obliki komercialnih 18,3 % in finančnih 10,2 % kreditov. Ta podatek priča o odličnem ugledu SALONITA ANHOVO v poslovnem svetu zahoda in vzhoda, priča pa tudi o naraščajočem ugledu neuvrščene Jugoslavije.

Solidarnost združenega dela, ki je igrala tako pomembno vlogo pri financah, pa se je ob gradnji nove cementarne še bolj pokazala na proizvodno-graditeljskem planu. Domače stroje in naprave so v vrednosti 500 milijonov dobavili in montirali Litostroj, IMP, Strojna tovarna Trbovlje, Šamot Arandelovca, Tovarna stikalnih naprav Maribor, Gorenje-Sever, Djuro Djaković, Energoinvest Črnuče, Ventilator Zagreb in drugi dobavitelji. Tovarne so prav tekmovale, da bi izdelale za Anhovo prvovrstno opremo, dokazujoč hkrati svoj proizvodni prestiž in solidarnostno vnemo. V ničemer nista to delo in oprema zaostajali za tujimi storitvami, katerih vrednost je znašala 510 milijonov, marsikdaj je jugoslovanska industrija dobavitelj opreme so bili na prvem mestu Čehoslovaki. Za 194 milijonov dinarjev njihovih strojev, naprav in montažnih del je vključenih v novo cementarno. Zahodna Nemčija je dobavila za 167 milijonov dinarjev opreme. Sodelovale so še Italija, Vzhodna Nemčija, Belgija, Francija, ZDA in nekatere druge države. Celotni stroški za opremo in montažo — doma in v tujini — so se povzpeli na 51,7 odstotkov od skupne investicijske vsote.

Druga največja postavka v stroških so bila gradbena dela. Končna vrednost gradbenih del znaša 744 milijonov dinarjev ali 38,2 odstotka skupne vsote. Cementarno sta zgradila SGP Pri-

DELEŽ IMP

Okvirna pogodba za projektiranje, dobave in montažo je bila sklenjena z investitorjem Salonit Anhovo v drugi polovici leta 1975. V izvajanje te pomembne in zahtevne naloge se je IMP vključil z nosilcema pogodbenih obveznosti:

TOZD Elektromontaža Ljubljana in
TOZD Projekt-montaža Koper

Zahtevnost tehnologije je narekovala projektiranje elektroinstalacij jakega in šibkega toka na samem gradbišču nove cementarne v Anhovem. Pri projektu je bilo potrebno vskladiti načrte vseh dobaviteljev tehnološke opreme in izvajalcev gradbenih objektov.

Moramo povedati, da so projektne, proizvodne in montažne skupine nalogo dobro opravile. Dokaz je poiskusno obratovanje naprav od kamnoloma do vključno proizvodnje klinkerja.

Za vse izvajalce naloga ni bila lahka. Obseg in tehnično tehnološka zahtevnost proizvodnje je od izvajalcev zahtevala maksimalne napore, da je proizvodnja klinkerja stepla ob napovedani otvoritvi 17. septembra 1977.

Obseg del in razsežnost gradbišča je narekovala železno disciplino izvajalcev in ustrezne organizacijske prijeme v izvajanju montaže. Dela so morala potekati po strogo določenem terminskem planu vseh izvajalcev na gradbišču. Montaža na gradbišču je bila pogojena z zadostnimi skladišči in pravočasno dobavo materiala.

Da bi bralec dobil bežno predstavlo o velikosti deleža IMP pri izgradnji nove cementarne Salonit Anhovo, navajamo nekaj osnovnih podatkov.

1. Za projektiranje, dobave in montažo je bilo porabljenih cca 181.000 ur in cca 50.300 nadur.

2. Skupna vrednost fakturirane realizacije znaša cca 103.200.000,00 din.

Temeljni organizaciji — izvajalki nalog sta udeleženi:
(Opomba: podatki so približni).

Količine in vrsta	TOZD Elektromontaža Ljubljana	TOZD Projektmontaža Koper
število ur projektantov	14.500	1.500
število nadur projektantov	4.600	500
število ur monterjev	130.000	35.000
število nadur monterjev	40.000	5.200
Vrednost fakturirane realizacije v din	90.000.000,00	13.200.000,00
Največje število delavcev na gradbišču v konici	130	35

Tudi IMP se lahko priključi k ugotovitvi anhovskih cementarjev o zmagi združenega dela. Uspešno smo opravili prevzete naloge, ob elementarni nesreči Posočja so ravno v veliki meri delavci iz montažnih skupin v Anhovem sodelovali pri obnovi Posočja ter tako izrazili in dokazali delavsko solidarnost.

morje in Gradis ter SGP Gorica, strojno montažo in elektromontažo, ki sodita zraven, pa so opravili Hidromontaža Maribor s svojimi kooperanti (Jugomontaža, Tekolom in Termiko) pa IMP Ljubljana in Koper. Projektiranje gradnje je izvedlo podjetje Slovenija-projekt, inženiring pa je izvajala služba za kapitalno izgradnjo SALONIT ANHOVO. Ostali stroški, približno 10 %, so odpadli na carine in druge izdatke.

Ko se anhovski SALONIT danes ozira nazaj na štirideset mesecev trajajočo gradnjo nove cementarne, je kolektivu pri srcu tako, kakor pravi stari pregovor: Preživetih naporov se je prijetno spominjati. Podobno smo občutili tudi iz pripovedi inženirja Jožeta Ivanca, direktorja službe za kapitalno izgradnjo v SALONITU ANHOVO, vodje velikega projekta.

Ko so oživila glavna gradbišča, je po navadi delalo okrog tisoč ljudi, ob konicah celo 1500, tako da ni moglo priti do večjih zastojev.

Težav pa seveda ni bilo malo. Najbolj je graditelj pestila inflacija, saj je bilo treba od leta do leta na novo opravljati razne preračune, iskati dodatna sredstva, se pogajati z graditelji, dobavitelji in montažnimi podjetji. Tu moramo poudariti zares izjemno razumevanje Ljubljanske banke in njenih podružnic, ki so sproti pomagale mišiti vrzeli.

V letu 1976 so gradnji nagajala deževja, prišel je dvakratni potres. Takrat je seveda gradnja zastala, kajti višja sila je pobrala z gradbišča ljudi, mehanizacijo, prevozna sredstva... Treba se je bilo ukloniti človečnosti in solidarnosti pa poslali z gradbišča na potresna območja graditelje, monterje, mojstre raznih obrti,

kamione, buldožerje. Poslali so tudi ves cement, kar so ga imeli, seveda tudi tistega, ki so ga sicer nujno potrebovali za gradnjo nove cementarne.

Pri gradnji se je poznalo, da je naravna nesreča prizadela tudi nad 500 rednih delavcev SALONITA ANHOVO. Sklenili so poseben samoupravni sporazum, po katerem je dobil vsak izmed prizadetih do 30 dni izrednega plačanega dopusta, da je lahko popravil svoj dom. To je pomenilo za tovarno ne samo milijonske zneske, ampak predvsem običen izpad proizvodnje, oboje pa je vplivalo na novogradnjo. Toda v trenutku, ko je sodelavec in občan potreboval pomoč, je bilo vse podrejeno solidarnosti.

No, nikoli niso izgubljali poguma. Kjer je razvoj, so težave. Kakor doslej jih bodo premagali tudi v prihodnje.

LIVARNA V IVANČNI GORICI MED NAJBOLJŠIMI V DRŽAVI

Livarna v Ivančni gorici, ki se je v zadnjih letih zelo hitro razvila, dosega pri svojih proizvodih evropsko raven kvalitete. To je dejstvo, ki pri današnji usmeritvi celotnega gospodarstva veliko pomeni — saj so tako odprta vrata za izvoz na zahodno in vzhodno evropsko tržišče. Livarna, ki je bila zgrajena predvsem za potrebe IMP, je te okvire že prerasla. Ob sedanji reorganizaciji IMP je bilo okoli livarne veliko razgovorov, izrečenih veliko sodb poklicanih in nepoklicanih, livarji pa še vedno ostajajo pri svojem predlogu. Ta zapis naj bi prikazal v skopih obrisih livarno v sedanjem trenutku in smernice njenega razvoja.

POVEZOVANJE ZUNAJ IMP

Po izredno hitro in uspešno zaključeni investiciji v letu

1975 se je livarna lani znašla v dokaj težkem položaju. Zmogljivosti so bile nezasedene. Iskali so partnerje doma in začeli iskati možnosti izvoza. V največji krizi je tudi TOZD TRAA zmanjšala odvoz na 600.000 din mesečno, kar je še poslabšalo položaj livarne. Kljub vsemu so poslovno leto zaključili ugodno. Rezultati iskanja izvoznih možnosti so se pokazali letos. Trem največjim odjemalcem njihovih odlitkov (Siemens, Audi, Kojo) in še nekaterim drugim bodo prodali za milijon dolarjev, za približno 5.000.000,00 din pa bodo izvozili na vzhodno tržišče. Za prihodnje leto predvidevajo za milijon dolarjev izvoza samo na vzhodno tržišče.

»Nekateri zahodnonemški partnerji so zahtevali, da sledimo evropskemu razvoju predvsem s kvaliteto. To pa zahteva tudi nove zmogljivosti, ker s sedanji nima bi mogli zadovoljiti vseh odjemalcev. Iskali smo partnerja za skupno naložbo, v IMP ni bilo odziva. Povezali smo se z Elektrotehno in Metalko. Pripravljen je sporazum z Elektrotehno o skupnem vlaganju. Nove zmogljivosti naj bi omogočile 5.000 ton (polovico sedanje proizvodnje) odlitkov letno za izvoz. Morali bomo uvoziti za 1 milijon mark opreme, vse ostalo nam bo izdelal kot doslej Gostol. Pravice iz izvoza bo Elektrotehna odstopala IMP. Ne razumemo, zakaj so nekateri v IMP čudno gledali nanaše sodelovanje in povezovanje z drugimi partnerji. Jasno je, da bomo dobro in slabo delili v enakem razmerju, kot bomo vložili sredstva,« pripoveduje direktor Valentin Mendiževc.

Pomembna za livarno je predvsem dolgoročna usmeritev in sodelovanje s partnerji, ki jemljejo velike serije odlitkov. Kapacitete so tako zasedene. Za takšno delo pa je livarna potrebovala kadre, ki jih je dobila ali pa sama vzgojila. Direktor nadaljuje: »Zavedamo se, da je štab strokovnjakov za 11.000 ton odlitkov letno potreben. Ugotovljamo pa, da je naš kilogram včasih že preveč obremenjen. Zato smo se želeli

V TOZD Livarna se zavedajo, da so dobri kadri za razvoj nujno potrebni. Zato so delavcem, ki želijo študirati, to tudi omogočili. Tako se ob delu izobražuje 15 delavcev na srednjih, višjih in visokih šolah — v glavnem vsi tehnično smer, kar je zelo pohvalno. Poleg teh štipendirajo še 17 dijakov in študentov.

povezati s sorodno delovno ali temeljno organizacijo. Livarna barvnih kovin ima približno enako tehnologijo obdelave. Začeli smo se pogovarjati z livarnama Žičnica (zmogljivost 200 ton odlitkov letno) in Galjevica (zmogljivost 300 ton odlitkov barvnih kovin letno). Obe pa delata v neustreznih prostorih. K IMP naj bi se priključili kot TOZD. Iz sedanje TOZD Livarna sive litine bosta nastali dve TOZD — tako, da bo nova delovna organizacija sestavljena iz treh TOZD in delovne skupnosti skupnih služb, kjer naj bi združili predvsem tehnično, splošno in komercialno službo ter tehnično kontrolo. Tako bodo vse TOZD preskrbljene s strokovnimi kadri.

Sporazum z Žičnico in Galjevico o sodelovanju so že podpisali. Novo organiziranost je obravnaval delavski svet, prav tako zbor delovnih ljudi, vso podporo pa je predlog dobil tudi pri občinskih organih obeh občin in mesta Ljubljane.

KAKO PA SODELOVANJE ZNOTRAJ IMP?

Direktor pravi: »V sodelovanju s TOZD TRAA ne vidimo tudi v bodoče nobenih problemov. Oni kupijo letno 10 do 15 % naše proizvodnje. Za ilustracijo: novomeški IMV je večji odjemalec. Pripravljeni smo z njimi podpisati samoupravni sporazum o delitvi dohodka in rizika in delitvi proizvodnega programa, da se ne bomo križali, ampak dopolnjevali. Trata ima proizvodnje zahtevnih armatur, kjer predstavlja v končni ceni izdelka odliček 10 %. Avtomatiko in vročevodne armature naj bi oni razvijali še naprej. Manj zahtevne armature, kjer predstavljajo odlički bistveno večjo vrednost, pa naj bi obdelovali mi — delno že delamo, sicer pa bo to osnovna dejavnost nove temeljne organizacije. Zanj bomo zaradi pomanjkanja prostorov morali zgraditi novo halo, 1. etapo predvidevamo za leto 1978. Sredstva bo zbrala livarna in banka ter Metalka, ki bo potem imela ekskluzivno prednost pri prodaji naših hladnovodnih armatur. Menim, da takšnih usmeritev ni v nasprotju s proizvodnim

programom TOZD TRAA, ki je naš soliden, dober poslovni partner.

S priključitvijo Bliska je IMP dobil livarno barvnih kovin, ki naj bi jo po takratnih zagotovilih tudi razvijal. In kaj o tej livarni menijo v Ivančni gorici: »O tej livarni smo precej razmišljali. V SOZD IMP najbrž ne bomo imeli dveh livarn barvnih kovin, ki ne bosta v sklopu ene delovne organizacije. Mi vidimo bodočnost Livarne v tesni povezavi z livarno barvnih kovin v Ljubljani. Dogovoriti bi se morali za delitev programov in obema livarnama zagotoviti dovolj dela. Pri reševanju tega vprašanja ne moremo mimo dejstva, da je nosilec razvoja livarstva v Prekmurju mariborska livarna, ki je ena najboljših v Jugoslaviji in nima zasedenih vseh zmogljivosti. Ob vsem tem pa bo moral tudi Blisk pokazati določen interes,« pravi tov. Mendiževc.

Ob predlogu livarne v Ivančni Gorici, da se organizira v delovno

Domžalah razčistili. O škodi vmešavanja ne bi govoril. Menim, da sedanji heterogen sestav IMP ni možno združiti v dve ali tri delovne organizacije. Sedem delovnih organizacij ni preveč, če bomo dosegli namen povezovanja, da bodo odslej odprta vrata tudi drugim, da pridejo k IMP, sicer nismo z reorganizacijo nič naredili. Livarna bo po programu, o katerem smo govorili, zaposlovala 500 delavcev, kar je solidna osnova za nadaljnji razvoj,« razmišlja direktor.

SAMOUJAVA RAZVITA KOT DRUGOD

Franc Kastelic: »Delavski svet rešuje vse tiste probleme kot drugod. Sestaja se približno enkrat mesečno. Gradiva je nekaj že pripravljenega. Iz skupnih služb dobimo v glavnem že zastarele podatke. Svojo problematiko obravnavamo tekoče. Na dnevnem redu so tudi vprašanja, ki jih marsikdo ne razume. Vsak lahko vpraša in dobi ustrezen odgovor.

Kaj pomeni nova naložba za livarno? Zmogljivosti bodo povečali za 50 %, število zaposlenih pa le za 10 %. Dosegali bodo večjo proizvodnjo z minimalno udeležbo delovne sile — kar pomeni večjo akumulacijo ali pa bodo na trgu konkurenčni. Nova livarna bo avtomatizirana, avtomati bodo uvoženi, ostalo opremo bo izdelal Gostol, kot jo je za sedanjo livarno. Za tako velike zmogljivosti pa morajo biti zagotovljena dolgoročna naročila, ki jih livarna v Ivančni gorici tudi ima.

organizacijo sama s priključitvijo livarnama, so se lomila kopja znotraj IMP in padali razni očitki. In kaj pravijo prizadeti: »To je želja kolektiva in ne posameznikov. Upam, da bo to potrdil tudi referendum. Vse probleme bomo rešili sami. Skupna komisija, ki je iskala rešitve, da bi bil SOZD kompaktno telo, ima pravico predlagati določene rešitve, ne pa posiljevati — dokončne odločitve so pri delavcih. Dokler je pri nas predlagala samo komisija, se je lahko še marsikaj spreminilo, ko pa je predlog potrdil delavski svet in zbor, je dobil predlog drugačno obeležje in je vsako prepričevanje odveč, sploh še, če je program tako jasen, kot je naš. Zato je bilo dodatno dogovarjanje in natolečevanje odveč. Preveč je bilo vmešavanja, tudi naš časopis je poročal enostransko brez naših stališč. Menim, da smo stvari na kolegiju

Mislil, da so naši delavci dovolj informirani, pa čeprav ne v pisni obliki. Delavec, ki se zanima, je lahko informiran.

Marjan Sešek: »Vsak delavec je lahko na katerikoli seji. Koliko se kdo zanima, pa vemo. Pred pomembnejšimi odločitvami dajo svoje mnenje tudi družbenopolitične organizacije.

Valentin Mendiževc: »Na delavskem svetu, odborih in družbenopolitičnih organizacijah je vedno precej živahno. Razprave delegatov izven TOZD pa so skromnejše, ker delegati najbrž premalo pregledajo gradiva, ki jih dobijo za sejo.

Družbenopolitične organizacije imajo pomembno vlogo. Razpravljajo o vseh vprašanjih, o katerih potem odločajo samoupravni organi. Pred pomembnejšimi odločitvami se vedno sestajamo. Čeprav nas je samo devet, je naše mnenje upošteva-

no. Ker se kolektiv povečuje, se trudimo, da bi se povečala tudi organizacija ZK. Sodelovanje med komunisti IMP je slabo, oziroma ga skoraj ni bilo. Morali bi se večkrat sestati, izmenjati mišljenja in se dogovoriti načelno za reševanje posameznih vprašanj,« pravi sekretar osnovne organizacije ZK, tov. Iztok Munih.

O delu sindikata je pripravoval tov. Marjan Sešek: »Člani sindikata smo vsi. Naš sindikat je delaven. Trenutno se pripravljamo na proslavo 30-letnice povzročilo predvsem pri reševanju problematike osebnih dohodkov včasih nemogoče položaje. Tako so bili nekje na boljšem, nekje na slabšem.

Ing. Andrej Rode: »Metalurgi smo se morali prirejati gradbeništvu. Delavec hoče denar za svoje delo in ga prav malo zanima po katerem sporazumu. Že doslej smo nagrajevali po delu in ne delovnem mestu. Zaradi specifičnih potreb v livarni delavec dela danes eno, jutri drugo delo — vedno pa smo jih nagrajevali po

DEJAVNOSTI TOZD LIVARNE IVANČNA GORICA:

- projektiranje vseh vrst modelov, izdelkov in polizdelkov v livarski dejavnosti in konstrukcij s področja ključavničarstva,
- izdelava vseh vrst livarskih modelov iz lesa, kovine in plastike, izdelava polizdelkov in končnih izdelkov iz sive litine, modularne litine, specialnih odlitkov iz legirane železa, izdelava vseh vrst kanalske litine,
- strojna obdelava odlitkov, ključavničarstvo in strugarstvo,
- proizvodnja vodovodnih armatur.

IMP, ki bo 1. oktobra v Ivančni gorici. Veliko uspehov smo dosegli tudi na športnem področju. Menim, da je bila doslej v okviru IMP preslaba povezava sindikalnih organizacij, sedanja konferenca ni odigrala svoje vloge.

SOZD naj bi imela sindikalno telo, ki bo usmerjalo delo med delovnimi organizacijami, vsaka delovna organizacija pa bo morala imeti konferenco. Vedeti bi morali, kam gre naš denar. Dali smo določeno vsoto za konferenco, kam je ta denar šel, v glavnem ne vemo, vemo pa, da o njegovi usodi odločajo tudi vodilni in ne sam sindikalni delavci.

Ing. Milan Merlak: »SOZD bo moral imeti samo posvetovalna telesa. Ne smemo se tako organizirati, da bodo imeli nekateri vezane roke, če bodo hoteli več delati kot drugi.« Vsi pa menijo, da bo nekatere stvari v okviru novih delovnih organizacij mnogo lažje urediti kot doslej.

LIVARNA SPADA V METALURŠKO DEJAVNOST

Sedanja organizacija je livarje pripeljala med gradbince, kar je

delu, ki so ga opravljali. Dodatki v livarstvu odstopajo od gradbeniških. Imamo veliko nekvalificirane delovne sile, zato je osnova nizka in delavec ne more dobiti toliko dodatkov, kot zasluži.

Valentin Mendiževc: »Livarstvo nima ustreznih poklicnih šol. Delavci so na delovnih mestih 10 let — to pa je gotovo toliko vredno kot kvalifikacija.

Andreja Smolič: »Kam naj gredo v šolo? Priznali smo jim intere kvalifikacije. Očitajo nam, da presežemo določene količnike, pozabljajo pa, da delamo v treh izmenah in da je tu nočno delo.

Jasno je, da bodo razlike med OD v livarnah tudi v prihodnje. Za mnogo manjše zmogljivosti imajo nekatere druge livarne veliko več zaposlenih kot naša.

SKRB ZA DELAVCA

Vsako leto kupijo povprečno pet stanovanj. Posebnih socialnih primerov nimajo. Uspelo jim je odpraviti alkoholizem. Utrjuje se industrijska mentaliteta, kar je za kraj zelo

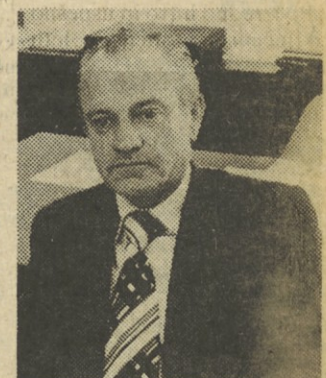
zato smo tu. Če samoupravni sporazum podpisemo, potem ga tudi ostali. Naši delavci aktivno delujejo tudi v raznih organih izven

Franc Kastelic

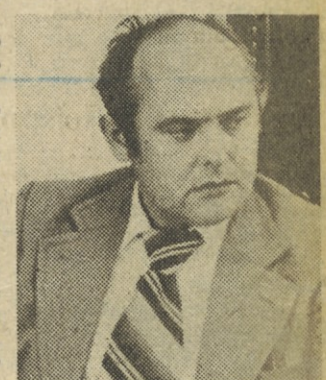
Ing. Andrej Rode

Valentin Mendiževc

Andreja Smolič

Marjan Sešek

V RAZGOVORU SO SODELOVALI:

- Iztok MUNIH — sekretar osnovne organizacije ZK
 Marjan SEŠEK — član IO osnovne sindikalne organizacije
 Franc KASTELIC — predsednik delavskega sveta
 Ing. Andrej RODE — tehnični direktor
 Ing. Milan MERLAK — glavni tehnolog
 Andreja SMOLIČ — vodja kadrovske splošnega sektorja
 Valentin MENDIŽEVEC — direktor TOZD

IMP GLASNIK izdaja delovno skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 1977. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tisova 37. Ureja uredniški odbor: Rudi Kocovec, Anton Križan (glavni urednik), Anton Jaka (odgovorni urednik), ing. Janez Trost, ing. Vanc Učakar, Jože Weiss. Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS, št. 421-1/72 z dne 26. septembra 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Samoupravna organiziranost TOZD OV in TOZD PM

V naši grupaciji montaža strojnih instalacij — ljubljansko in primorsko področje (TOZD OV in TOZD PM) poteka delo komisij za samoupravno organiziranost TOZD zaradi prostorske dislociranosti sicer ločeno, vendar pa v obeh TOZD po enotnih načelih oziroma izhodiščih, ki smo jih sprejeli na skupnem sestanku predstavnikov komisij v začetku septembra.

Razmišljanja potekajo v »treh smereh« (določeni so nosilci nalog):

1. program in razvoj
2. organizacija bodoče TOZD in DO
3. samoupravljanje (izdelava samoupravnih aktov, kjer je aktualen predvsem SS o združitvi v DO)

1. Program in razvoj
Ker je razvoj TOZD že dokaj natančno opredeljen v »Srednjeročnem programu razvoja IMP« je v tej smeri pomembna zaradi »čistih« odnosov predvsem specializacija TOZD OV v montažo cevovodov (vprašanje investicij v stroje) in pa investicija TOZD OV v BP-8 Črnuče. V PM Koper pa predvidevamo pospešen razvoj klime montaže, kar bo omogočilo delno preusmeritev montaže vodovoda tako v TOZD PM Koper, kakor v TOZD OV. Kasneje pa bomo morali paziti predvsem na skladen razvoj vseh dejavnosti montaže v bodoči DO.

Jasno je, da moramo v interesu delavcev obeh TOZD razčistiti težak položaj TOZD PM Koper še pred referendumom o združitvi v DO; pri tem pa pričakujemo vso podporo in odgovorno zavzetost vseh delavcev v IMP (predvsem odgovornih vodstvenih delavcev).

2. Za organizacijo poslovanja bodoče DO, kakor tudi za izdelavo samoupravnih aktov (samoupravna organiziranost) so pomembna skupna stališča TOZD o vlogi in položaju ter ciljih TOZD po samoupravni reorganiziranosti.

Cilji delovanja TOZD:

- a) na področju ekonomike — večji dohodek
- b) na področju tehnične funkcije — višja produktivnost
- c) na področju samoupravljanja — neposrednejše odločanje
- d) na področju organizacije — združevanje vseh poslovnih funkcij.

Osnutek organizacijske sheme bodoče DO (možne so še dodatne korekture, saj je pričujoča shema le osnutek)

A TOZD

1. Individualni poslovodni organ

2. Tehnični sektor

- 2.1 operativna priprava dela
- 2.2 oddelek motnaže in operative
- 2.3 priročna delavnica
- 2.4 oddelek obračuna
- 2.5 oddelek skladiščenja (komplet)

B DS (delovna skupnost)

1. Individualni poslovodni organ
2. Plansko-analitsko-organizacijska služba
3. Kadrovsko-spolšna služba
4. Prodajno projektivna služba

- 4.1 vodstvo
- 4.2 oddelek za projektiranje (obdelava projektov)
- 4.3 prodaja
- 4.4 kalkulacije
- 4.5 nabava

5. Tehnično-razvojna služba

- 5.1 razvojni oddelek
- 5.2 tehnološka priprava dela
- 5.3 regulacije
- 5.4 defektoskopija

6. Finančno-računovodska služba

Prikazan model je pripravljen za razpravo v obeh TOZD. Dokončni predlogi z upoštevanimi pripombami pa bodo izoblikovani po 26. 9. 1977, ko je predviden skupen sestanek komisij TOZD OV in TOZD PM z naslednjim dnevni redom:

1. obravnava osnutkov programa

in razvojnih načrtov posameznih TOZD

2. Obravnava osnutkov organizacijske sheme bodoče DO

3. obravnava osnutkov SS o združevanju v DO.

Pri točki 3 obravnava osnutkov SS o združevanju v DO opozarjamo na naslednje pomanjkljivosti:

svet ŽK IMP je na svoji seji dne 19. 8. 1977 določil tudi datume za izdelavo osnutkov samoupravnih aktov (glej Glasnik št. 9-77), vendar pa do danes osnutka v TOZD še nismo dobili v obravnavo, kar nam onemogoča podrobnejšo izdelavo delovne skupnosti, kakor tudi izdelavo osnutka SS o združevanju v DO.

Predsednik komisije za samoupravno

organiziranost:

POLJANŠEK inž. SAMO

Nadaljnja samoupravna organiziranost TRAA

V skladu s sprejetim programom nadaljnje samoupravne organiziranosti in uresničevanja zakona o združenem delu v TOZD TRAA, se po predlogu komisije podjetja izoblikuje dokončno stališče, kar je bilo tudi objavljeno v IMP Glasniku, da se štednje temeljne organizacije TRAA in SKIP združijo v eno delovno organizacijo.

Vzporedno s tem so se tudi dokončno izoblikovala stališča, da se naj v to delovno organizacijo združi tudi sedanja enovita delovna organizacija Kovinarstvo Maja.

Na osnovi ugotovljenih interesov smo izdelali elaborat, formirano je bilo skupno telo, ki bo tudi s 1. 9. 1977 dalo v razpravo elaborat o ekonomski upravičenosti, vodje sektorjev vseh TOZD pa so zadolženi, da izdelajo organizacijo oz. izoblikujejo dokončno stališče, katere funkcije oz. naloge naj bi se opravljale v skupnih strokovnih službah.

Formirane so bile tudi druge komisije, ki poleg ostalega tudi pripravljajo osnutke samoupravnih aktov, ki bodo preko skupnega organa dane v razpravo delavcem vseh treh TOZD.

Formirana je bila tudi komisija za nadaljnje integracijske procese, ki glede nadaljnega povezovanja — združevanja dela in sredstev razmišlja, vodi razgovore o nadaljnjih integracijskih procesih.

B. R.

ZAHVALA

Zahvaljujem se sindikalni organizaciji TOZD TEN in sodelavcem za darovano cvetje in izraze sožalja ob očetovi smrti.

Ivan ŠTAMPSEL

SLOVO OD MLADOSTI

Tokrat je neutrudna smrt odtrgala iz naše sredine učenca v gospodarstvu 3. letnika Toma NA-STRANA.

Še ne poln življenja, si v cvetu svoje mladosti odšel za vedno od nas. Neusmiljena usoda in kruta resnica, da te ni več med nami, je odjeknila, kakor jek težkega kladiva. Vsi smo te poznali, veselega, nasmejaneja, pripravljenega vedno pomagati, nismo mogli verjeti, da te je prerana smrt iztrgala iz naše sredine.

Po končanih počitnicah, kjer si se na igriščih brezskrbno podil za žogo, na morju, kjer si s plavanjem nabiral kondicijo za uspešnejše premagovanje težav na delovnem mestu, si nenadoma in brez slovesa omahnil, ugasnil si, kakor plamenček, ki ga utrne že rahel veter.

V TOZD TRAA si prišel pred dvema letoma, da se izučiš kovinostrugarskega poklica. Z zani-

manjem si sledil praktičnemu pouku na delovnem mestu, saj ti je bila zaupana že marsikatera samostojna naloga, ki si jo uspešno končal in bil ponosen nanjo. Poleg praktičnega dela si obiskoval tudi šolo za učence v gospodarstvu. Samo štirikrat ti je zazvonil šolski zvonec, ko je bila nit tvoje življenja pretrgana po nepremišljeni mladostni igrivosti. Tvoje mesto v šolski klopi je ostalo prazno, nemo in vprašujoče, zakaj takšna usoda. Nihče ne zna odgovoriti na to vprašanje, vemo samo to, da te ni več med nami in da čutimo neizmerno bolečino.

Tvoja zadnja pot, dne 12. 9. 1977 na ljubljanskih Žalah, je priča, kako si bil priljubljen in spoštovan med svojimi vrstniki — mladinci in sodelavci.

Izrečene poslovilne besede, od mladinske organizacije terena in IMP TOZD TRAA, sošolcev III. c razreda iz Domžal in tov. Brede, sošolke iz osemletke, so dostojen in velik dokaz, da si bil spoštovan in priljubljen ne samo v kolektivu, ampak tudi med vrstniki na terenu.

Utiral si življenjsko pot, po kateri bi začel stopati samostojno, čez leto dni kot kvalificiran kofinostrugar. Vsa tvoja prizadevanja po ustvarjanju in graditvi lepše bodočnosti za mlado generacijo, so ostala nedokončana. Tvoje delo v mladinski organizaciji bodo nadaljevali s takšnim veseljem, kot si ga ti opravljal.

Tvojim staršem in sestrici naše iskreno sožalje in v tolažbo zavest, da v nesreči niso sami. Tudi kolektiv IMP TOZD TRAA se zaveda, da je s teboj dragi Tomo, izgubil dobrega tovariša in sodelavca, zato te bomo ohranili v trajnem spominu.

● TOZD OGREVANJE — VODOVOD

LASTNA DEFEKTOSKOPSKA SLUŽBA

Želje, da bi ustanovili svojo defektoskopsko službo, so bile v TOZD OV prisotne že precej let. Plinovod pa je objekt, kjer so službo nujno potrebovali in tako je bila pot do uresničitve nekoliko lažja. V treh letošnjih mesecih — odkar obstoja, so posneli 2.500 radiogramov, kar pomeni, da so prekontrolirali prav toliko zvarov.

SNEMANJE ZVAROV

Delo defektoskopske službe je na prvi pogled enostavno. Snemajo zware, razvijajo filme in ugotavljajo kvaliteto zvarov. So

Vodja defektoskopske službe TOZDOV Franc Paulin

pooblaščen, da odločajo, katere zware je treba popraviti in katere razrezati. Po popravilu je treba zvar obvezno še enkrat fotografirati.

Doslej je to delo v celoti opravljal Inštitut za metalne konstrukcije, ki je bil v glavnem zelo zaseden in večkrat ni mogel hitro posredovati. Zato so včasih morali monterji čakati tudi po nekaj dni. Prednost lastne defektoskopije je predvsem ta, da je vedno na voljo in da lahko kontrolno hitro opravi.

Franc Paulin, vodja defektoskopske službe, pravi: »Naše delo ima svoje specifične nevarnosti. Zaščititi je treba osebe in okolje zaradi žarčenja. Dela vnaprej ne moremo planirati. En dan nas kličejo na več koncev, naslednji dan smo skoraj brez dela. Sedaj poskušamo, da bi delo predvideli za nekaj dni vnaprej. Število radiogramov, ki jih lahko en dan posnamemo, je odvisno od pripravljenosti in oddaljenosti gradbišča, težavnosti pristopa, vrste filmov in izvora, ki ga uporabljamo. Največ smo posneli 98 radiogramov v enem dnevu s slabim izvorom.«

Največje delo so doslej opravili na plinovodu, kjer je treba posneti vsak zvar. Ker je kontrola tu bolj stroga, je treba vsak zvar, ki ga je treba popraviti, šteti za slab. Pri ceveh \varnothing 300 mm je to takoj meter dolg zvar, čeprav je bilo treba popraviti samo centimeter ali dva. Vseeno je bil rezultat varjenja na plinovodu dober, saj je bilo treba popraviti 8,2 % zvarov. Francozi na magistralnem plinovodu morajo poprečno popraviti

5 % zvarov (delajo z izkušenimi varilci). Pri defektoskopski službi bo dobila osnovne podatke tudi varilska služba, ki bo spremljala formo varilcev.

SNEMALCI
POD ZDRAVNIŠKOV
KONTRLO

Trenutno zaposluje defektoskopska služba tri snemalce, ki so bili prej vodovodni instalaterji in so opravili tečaj za snemalce. »Dobro so se znašli in dobro opravljajo svoje delo, ki sicer ni fizično naporno, je pa odgovorno,« pravi tov. Paulin.

Zaradi nevarnosti sevanja so snemalci pod stalno zdravniško kontrolo. Vsak mesec jim izmerijo sprejeto dozo žarkov, ki doslej še nikoli ni dosegla minimalne dovoljene doze. Vsak nosi na obleki poseben dozimeter, ki beleži sprejete žarke.

VEDNO VEČJE
POTREBE

Defektoskopska služba ima za svoje delo prikolico, kjer razvijajo filme in vodijo evidenco opravljenih snemanj. Posnetke zvarov morajo hraniti deset let. Izvor in aparature prevažajo v posebej za to opremljenem avtomobilu. »Srednjeročni plan predvideva, da bomo leta 1980 imeli tri ekipe s tremi defektoskopi. Upam, da bomo plan tudi uresničili, potrebe po tej službi bodo čedalje večje,« pravi dipl. ing. Janez Trost, vodja oddelka za varilno tehniko in defektoskopijo. Sedanja oprema službe, ki je delno uvožena, delno izdelana doma, je stala približno 450.000 din. O upravičenosti službe ni dvoma. Doslej nihče ni vodil evidence, koliko ur je bilo izgubljenih zaradi neposnetih zvarov, ki jih Inštitut ni mogel posneti. Delo defektoskopske službe je odvisno od zasedenosti varilcev. Kadar bodo lahko, bodo snemali tudi za druge TOZD IMP, doslej so že za TOZD PM Koper.

POHVALA

Delavski svet in Odbor za medsebojna razmerja TOZD OV Ljubljana izrekata

POHVALO

varilcu PETROVČIČ IVANU, ki dela na gradbišču srednje tlačne plinske mreže v Celju.

OBRAZLOŽITEV:

Delo na montaži plinovoda je naporno in po kvaliteti izredno zahtevno ter vezano na rok, ki ga ne smemo zamuditi.

Dne 28. 6. 1977 se je tov. Petrovčič Ivan poškodoval pri delu z brusilnim strojem. Poškodba leve roke. Po opravljeni zdravstveni pomoči — šivanje rane, je tov. Petrovčič Ivan samoiniciativno nadaljeval z delom, čeravno je imel pravico do 100 % bolniškega staleža. Tudi zahtevo tehničnega sektorja, naj nastopi zdravljenje, je zavrnil, zavedajoč se nujnosti varilskih del na plinovodu v Celju ter vročevodu v Šoštanj. Delovno skupino ni zapustil tudi v času praznikov, t. j. od 2. 7. 1977 do 4. 7. 1977. S tem je dokazal svojo visoko delovno disciplino, popolni čut odgovornosti, pripadnost kolektivu ter neprecenljivo vrednoto tovarištva do sodelavcev.

Predsednik odbora
za medsebojna
razmerja
TOZD OV
BRADAC FRANC

Predsednik DS TOZD OV
Brajer Janez

Za prevoz izvora mora biti vozilo posebej opremljeno

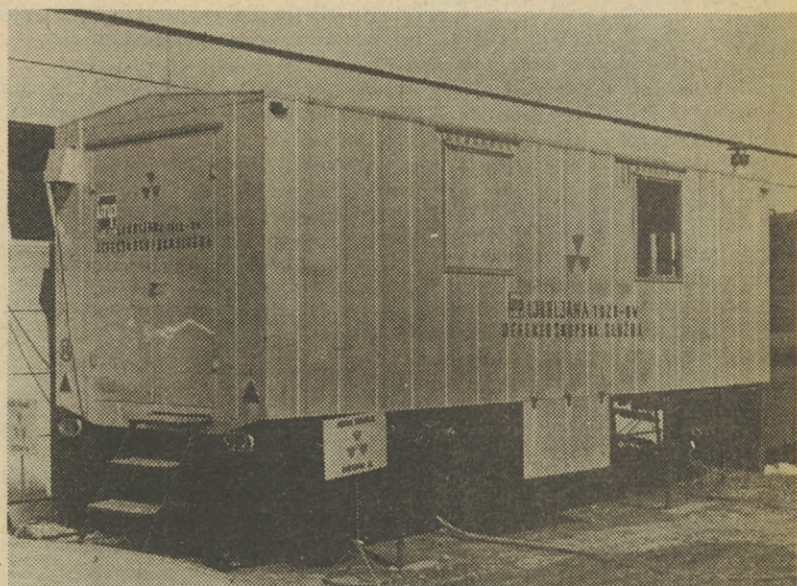
TOZD OGREVANJE—VODOVOD

OBVESTILO

Obveščamo člane kolektiva, da bo dne 10. 10. 1977 od 14—16 ure v skladišču O. V., Vojkova 58, odprodaja odpisanih — delno uporabnih osnovnih sredstev, izločene orodja in elektromotorjev.

Snemalca pripravljata aparate za snemanje zvara

Defektoskopska služba ima za svoje potrebe prikolico

FAKTURIRANA REALIZACIJA ZA OSEM MESECEV 1977

TOZD	Plan v lo ³			Izvršitev			Indeks			
	1977	8 mes.	avgust	8 mesecev	avgust 1977	8 mes. 1976	let. pl. (4:1)	1. 8 m. (4:2)	1. 8 m. (5:3)	8 m. 76 (4:6)
1. OV	300.000	171.700	29.600	180.323.133	24.088.541	161.475.599	60	105	81	112
- ogrev.	236.000	135.000	23.300	145.775.382	19.944.409	119.108.626	62	103	86	122
- vodov.	64.000	36.700	6.300	34.547.751	4.144.132	42.366.973	54	94	66	81
2. KL	202.000	129.400	16.800	150.162.572	18.990.801	116.294.656	74	116	113	129
- mont.	94.000	60.300	7.800	67.474.436	8.609.127	56.210.388	72	112	110	120
- proizv.	108.000	69.100	9.000	82.688.136	10.381.674	60.084.268	77	120	115	138
3. PMI	257.000	138.012	28.320	182.324.659	19.798.485	138.825.587	71	132	70	131
- ogrev.	78.600	50.289	6.524	101.438.669	11.329.878	69.772.748	129	202	174	145
- vodov.	55.000	35.189	4.565	36.428.023	2.536.290	25.901.277	66	104	56	141
- klima	50.600	32.374	4.200	30.506.630	4.523.495	27.433.978	60	94	108	111
- projekt	12.800	3.160	1.031	8.448.846	1.178.009	5.905.933	66	104	114	143
- DDR	60.000	12.000	12.000	5.505.491	230.813	9.811.651	9	46	2	56
4. PM	169.000	105.000	14.000	85.523.214	18.480.688	91.285.244	51	79	132	94
- ogrev.	98.200	62.800	8.200	49.938.800	12.706.932	57.719.972	51	80	155	87
- vodov.	49.000	31.400	4.000	21.232.860	3.551.561	24.193.249	43	63	89	88
- klima	15.600	9.900	1.300	9.329.065	1.028.457	7.141.998	60	94	79	131
- projekt	6.200	3.900	500	5.024.489	1.193.738	2.230.025	81	129	239	225
5. EM	388.600	243.700	32.300	255.513.814	31.610.392	238.480.660	66	103	98	107
-mont.+proj.	343.600	219.800	28.500	234.515.751	28.294.104	221.309.271	68	107	99	106
-Slov.K.	45.000	28.900	3.800	20.998.063	3.316.288	17.171.389	47	73	87	122
6. BLISK	68.300	42.800	5.900	43.795.896	9.077.841	31.331.661	64	102	154	140
7. EKO	76.000	48.600	6.300	48.506.396	5.000.000	29.811.775	64	100	79	163
8. DVIGALO	74.000	47.200	6.100	45.073.249	3.608.195	22.704.009	61	95	59	199
9. TEN	183.000	117.200	15.200	115.253.699	14.995.675	96.724.677	63	98	99	119
- jaki tok	107.000	68.500	8.900	64.932.523	8.154.746	58.829.537	61	95	92	111
- šibki tok	76.000	48.700	6.300	50.321.176	6.840.929	37.895.140	66	103	109	132
10. TRAA	220.000	138.700	15.400	149.136.506	21.104.676	108.223.073	68	103	137	138
11. LSL	148.000	93.000	13.000	97.552.770	16.852.723	70.928.368	66	105	130	138
12. TIC	86.000	50.890	7.490	53.931.225	6.556.197	41.907.838	63	106	88	129
13. SKIP	90.000	67.800	11.200	66.333.011	6.075.316	36.714.834	74	98	54	181
14. PANONIJA	188.968	114.228	15.583	93.966.250	8.494.082	60.769.000	50	82	55	155
15. PB	33.000	21.000	2.700	19.615.810	1.549.748	16.432.220	59	93	57	119
16. ZAST	42.000	26.800	3.500	34.453.946	5.000.000	21.457.548	82	129	143	161
17. DS	22.380	14.600	2.400	12.066.134	1.884.727	10.182.874	54	83	79	118
18. INOZ-z	12.060	7.300	1.000	5.526.303	1.372.268	4.136.407	46	76	137	134
IMP SFRJ	2.476.188	1.559.330	212.793	1.620.851.519	212.507.102	1.283.737.972	65	104	100	126
IMP skupaj	2.548.248	1.578.630	225.793	1.639.058.587	214.539.755	1.297.686.030	64	104	95	126

NAŠI IZDELKI NA ZAGREBŠKEM VELESEJMU

V tridesetih letih obstoja je letos zagrebški velesejem, ki je največja gospodarska manifestacija pri nas, potolkel po številu razstavljalcev vse rekorde. Med stalnimi razstavljalci je tudi naše podjetje. Tokrat priobčujemo troje posnetkov naših izdelkov, v prihodnji številki pa bomo o jesenskem zagrebškem velesejmu obširneje poročali.

Na sliki: zgoraj desno: Klimati — izdelek TOZD PMI Maribor; spodaj desno: Pretvorniki — izdelek TOZD TEN; spodaj: Črpalke — izdelek TOZD TRAA

